

Credit Quarterly

Q1 - 2024

Christian Aandalen, daglig leder Fair Group AS og Per Sigurd Fjærestad, daglig leder - Creditsafe Norway AS

På vei mot smulere farvann?

Starten av året har på tross av dystre spådommer vist seg å gi glimt av håp for hardt pressede norske husholdninger og norsk næringsliv. Første kvartal gav oss en nedgang i antall konkurser sammenliknet med samme periode i fjor, antall betalingsanmerkninger går tilbake og antall inkassosaker mot privatpersoner og bedrifter går ned om man sammenlikner med siste kvartal i 2023.

Om Fair Group

Fair Group jobber for å fornye og forbedre betalingsbransjen. Vi hjelper selskaper med å få betalt på en enkel og rimelig måte, ved hjelp av fornuftige og rettfærdige løsninger som ivaretar gode kundeforhold og minimerer belastningen på sluttkunden. Vår modell sørger for at selskaper får raskere betaling, og at sluttkunde må betale mindre. Alle våre tjenester støttes av en moderne og markedsledende teknologisk plattform. Denne plattformen gjør at vi kan skreddersy en brukervennlig og kostnadseffektiv løsning, basert på ditt foretaks spesifikke behov og ønsker. Fair leverer god kundebehandling, bedre likviditet, lavere kundefrafall, høyere betalingsgrad og stor fleksibilitet.

Om Creditsafe Norway

Creditsafe Norway er en del av det ekspansive konsernet Creditsafe Group, som leverer kreditt- og foretaksinformasjon over hele verden. Hvert sekund hentes over 60 opplysninger fra våre databaser, og vi har verdens største kombinerte foretaksdatabase med informasjon om 430 millioner foretak. Creditsafe har i dag over 100 000 kunder og jobber fra 25 internasjonale kontor i Europa, USA og Asia. Som kunde kan du være trygg på at vi alltid arbeider med å gjøre mer informasjon tilgjengelig i våre databaser.

Boligmarkedet har våknet til live igjen, og det kan virke som at renteøkningene ikke biter på lommeboka til den vanlige nordmann. På toppen av dette er lønningene på vei opp. Dette er gode nyheter, og gir oss et frempek mot bedre tider. Dette til tross for et mørkt bakteppe preget av kriger, høye strømpriser, økte priser på mat og høye renter. Det er nesten for godt til å være sant. Og kanskje er det akkurat det?

Usikret gjeld stiger sakte, men sikkert, antall inkassosaker mot privatpersoner er mye høyere enn på samme tid i fjor, og det kan se ut som det er lenge til vi ser noe til et rentekutt. Men akkurat nå virker det som vi er på vei mot smulere farvann, og det setter i alle fall vi stor pris på, selv om det fortsatt er nok av skjær i sjøen. La oss håpe vi går inn for myk landing.

I denne utgaven har vi sett nærmere på utviklingen innenfor inkasso, både på privat og bedriftssiden. Vi har dykket ned i konkursutviklingen, sett på betalingsanmerkninger og snakket med Skatteetaten. Denne gangen har vi også sammenliknet de skandinaviske landene for å se om vi finner forskjeller i tilbakebetaling av utestående skatter etter pandemien og konkursutviklingen i de forskjellige landene. Med andre ord mye faglig stoff for dere som jobber med kreditt.

Vi håper du setter pris på rapporten!

Stian Svensson Hexeberg, markedssjef i Zen Finans.

– Dataene fra Creditsafe er et viktig styringsverktøy for oss

Kredittinformasjon fra Creditsafe hjelper låneformidleren Zen Finans med å finne riktig bank og produkt for sine kunder.

Låneformidleren Zen Finans har helt siden starten hatt et klart formål: Å hjelpe enkeltpersoner og familier med å få en bedre privatøkonomi.

– Vi er ikke bare en tradisjonell låneformidler, men et fintech-selskap som brenner for å lage gode forhold for våre kunder innen privatøkonomi, sier markedssjef Stian Svensson Hexeberg i Zen Finans.

Selskapet har utviklet sin egen tjenesteportal der de tilbyr tre hovedtjenester ut mot forbrukerne – i form av tre ulike plattformer der brukere kan få bedre oversikt over sin egen økonomi: Kredittsjekkdegselv.no, SjekkBoligverdi.no og Gjeldsregister.no.

Hver måned benytter mellom 5.000 og 10.000 brukere seg av Zen Finans' plattformer.

– Har avtaler med ulike typer banker

– Vi har holdt på en del år nå, og har avtaler med flere banker. Lenge handlet det ofte om omstartslån for personer som har gått litt i luksusfellen og havnet litt bakpå med betalinger, sier Svensson Hexeberg.

– Dette anses av mange å være temaer som er litt tabu. Likevel er det noe mange opplever, og da særlig de seneste årene, med inflasjon, høyere renter og høyere levekostnader.

De seneste årene har Zen Finans også inngått avtaler med vanlige sparebanker, slik at de kan hjelpe kunder med noe mindre presserende økonomiske utfordringer – for eksempel dem som har litt høy rente på boliglånet.

– I tillegg har vi avtaler med forbruksbanker, så vi kan hjelpe kunder med å samle forbrukslån eller kredittkortgjeld i lån som er litt enklere å betjene og leve med, tilføyer Svensson Hexeberg.

— Den riktige partneren for oss

Zen Finans vurderte flere potensielle partnere på kredittinformasjon og kredittscore, og etter å ha veid leverandørene opp mot hverandre falt valget på Creditsafe.

– Det som er litt unikt med oss er at vi både gir kunder en online-plattform der de kan kredittsjekke seg selv, og samtidig kan fungere som en personlig rådgiver som hjelper dem med, eksempelvis, å samle forbrukslån og få bedre betingelser på lånene deres, forklarer Svensson Hexeberg.

– Vi formidler kunder med ulike behov og kundeforhold til banker, og må derfor velge leverandører som samsvarer med det de bruker. Vi opplever at Creditsafe er den foretrukne og mest brukte plattformen i markedet, og derfor er de også den riktige partneren for oss.

— Et viktig styringsverktøy

Markedssjefen forteller at Zen Finans ikke bare bruker data fra Creditsafe i sine tjenester ut mot kundene, men også internt, i arbeidet med å koble rett kunde med rett bank.

– Vi vet hvilke typer kunder de ulike bankene vil ha, og hvilke banker som passer best for kundene. Ved å bruke tjenestene fra Creditsafe kan vi blant annet se betalingshistorikk, betalingsanmerkninger og inntektshistorikk, slik at vi kan matche profiler opp mot riktig bank. Vi får særlig positive tilbakemeldinger på at vi opererer med inntektsopplysninger som matcher virkeligheten, utdyper han.

– I starten forholdt vi oss hovedsakelig til spesialbanker, men nå som vi etablerer oss i det vanlige boliglånssegmentet er det ekstra viktig for oss å vite om kunden har betalingsanmerkninger eller lignende, fordi bankene har ulik risikovillighet. Da er dataene fra Creditsafe et viktig styringsverktøy for å finne riktig bank og produkt for våre kunder.

— Smidig oppkobling

For å kunne hjelpe kundene på en effektiv måte er Zen Finans avhengig av gode, automatiserte prosesser. Fintech-selskapet har derfor Creditsafes tjenester koblet direkte opp mot sine egne systemer gjennom en skreddersydd API.

– Oppkoblingen mot Creditsafe er en av de smidigste oppkoblingene vi har gjort. Det gikk veldig fort. Vi har hatt oppkoblingsprosjekter mot API som har tatt månedsvis. Her tok det toppen et par uker, så var alt oppe og gikk, forteller Svensson Hexeberg.

Han er også svært godt fornøyd med samarbeidet mellom Zen Finans og Creditsafe etter oppstarten.

– I det store og det hele løper alt veldig greit. Det dukker opp enkeltspørsmål her og der, men da opplever vi at det er rask respons. Vi får kjapt svar, og dialogen er enkel å forholde seg til. Kort oppsummert fungerer alt meget godt.

Nå rammer ettervirkningene av koronapandemien svenskene hardest

Mens Norge og Danmark ser ut til å ha passert den verste konkurstoppen i kjølvannet av koronapandemien, peker alle piler fremdeles oppover i Sverige.

Fire år er gått siden koronapandemien bredte seg som et teppe over hele kloden, stengte ned samfunn etter samfunn og tvingte regjeringer verden over til å igangsette desperate forsøk på å redde økonomien og næringslivet fra en trussel ulik noe vi hadde sett maken til tidligere.

Vi fryktet det verste.

Henrik Jacobsson, daglig leder i Creditsafe i Sverige.

– Da pandemien kom gikk mange svenske selskaper raskt konkurs. De verste foretakene ble slått ut umiddelbart fordi samfunnet stengte ned. Men den svenske staten var raskt på ballen, med store tiltak som gjorde at selskapene kunne fristille personell, få utbetalinger fra staten og utsette skatt og avgifter, kommenterer daglig leder Henrik Jacobsson i Creditsafe i Sverige.

Lignende støtteordninger, hjelpepakker og tilbud om utsatte skatter og avgifter ble innført også i Danmark, og her i Norge.

Morten Kofoed-Larsen, daglig leder i Creditsafe i Danmark.

– Danmark har hatt mange hjelpepakker for danske virksomheter under og etter covid. Lån, tilskudd og kompensasjoner. Pakke, på pakke, på pakke. Det har vært en falsk trygghet, og når de nå har måttet betale lånene tilbake har mange virksomheter krasjet, sier daglig leder Morten Kofoed-Larsen i Creditsafe i Danmark.

– Det er egentlig forklaringen på de høye konkurstallene vi så i fjor. Vi har holdt virksomheter i live altfor lenge. Alle fikk tilskudd og hjelpepakker under pandemien, men mange skulle aldri ha hatt det, fortsetter han.

— Sank til et unaturlig lavt nivå

For selv om hjelpepakkene bidro til å stanse konkursbølgen mange fryktet at ville komme, bidro de også med stor sannsynlighet til at selskaper i samtlige skandinaviske land, som trolig ikke hadde livets rett i utgangspunktet, kunne holde seg flytende ved hjelp av støttepakker fra sine respektive stater.

Effekten av dette, kombinert med en rekke uventede faktorer og hendelser i etterkant av pandemien, påvirker oss i stor grad den dag i dag.

I Danmark og Norge sank konkurstillene til et unaturlig lavt nivå i 2020, og mens man i Danmark kunne se at konkursene begynte å øke igjen i 2021 – før de for alvor skjøt fart i andre halvdel av 2022 – var det først i fjor at vi så en lignende utvikling her i Norge.

— Tøft for mange svenske foretak

Også i Sverige sank konkursnivåene, om enn med betydelig mindre utslag enn i nabolandene. Dette til tross for at svenskene i langt større grad holdt dørene åpne, da Danmark og Norge stengte ned samfunnet.

– Antall konkurser sank fra høsten 2020, gjennom hele 2021 og frem mot høsten 2022. Så begynte vi å merke effekten av andre faktorer, som Russlands annektering av Ukraina, høyere energipriser, høy rente, inflasjon og lav kronekurs, forteller Jacobsson.

– Da begynte det å bli veldig tøft for svenske foretak, særlig for aktører i bransjer som allerede hadde hatt det tøft under pandemien, og mange greide ikke å holde seg flytende lenger.

Foruten byggebransjen, som leder an på konkurstoppen i samtlige skandinaviske land, trekker Jacobsson frem hoteller, detaljhandel og bilforhandlere som noen av bransjene som nå står i en særskilt tøff posisjon.

– Den største prosentuelle økningen finner vi riktignok blant padelhaller. Padel ble utrolig populært under pandemien, men nå som interessen har normalisert seg ser vi at stadig flere padelhaller må stenge dørene, kommenterer han.

— 55% økning i første kvartal

Ser man på perioden 2019 til 2023 var konkursøkningen høyest i Danmark, med 47%, etterfulgt av Sverige med 29%. I Norge hadde vi totalt sett en konkursnedgang på 3% i samme periode.

Om man derimot snevrer inn spekteret og ser på forskjellene fra 2022 til 2023 har Sverige overtatt konkurstronen, med en økning på 31%. I Norge økte konkursene med 25%, mens Danmark så en økning på kun 8%.

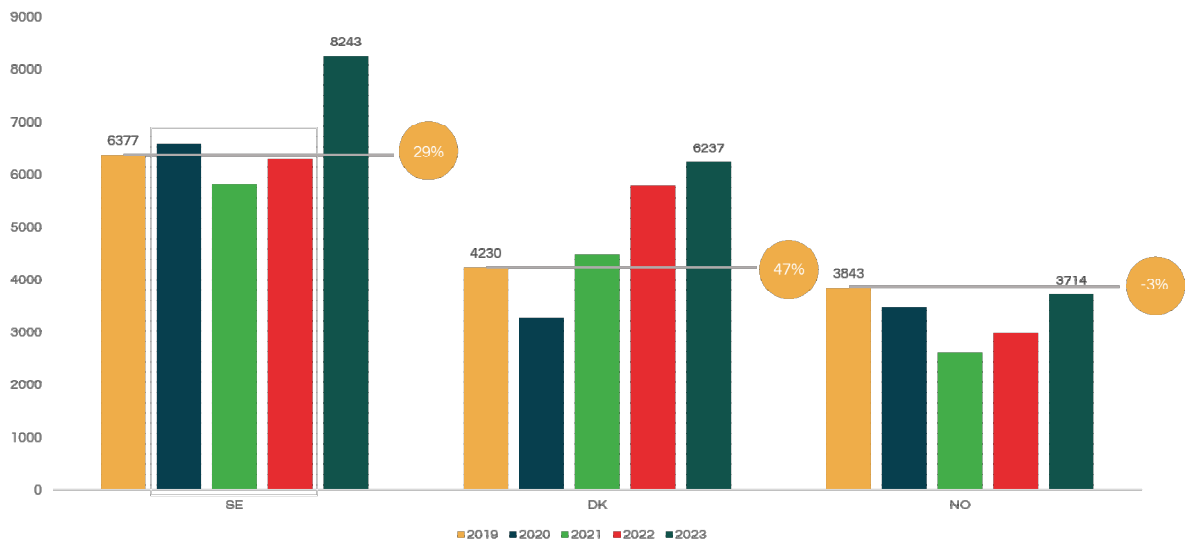
Siden august 2022 har svenskene sett en økning i konkurser hver eneste måned, og fra høsten 2023 har veksten økt kraftig.

– Det som er særlig interessant, er at vi ser en økning på hele 55% i første kvartal i år, til tross for at vi nå sammenligner med allerede høye konkurstill fra 2022, kommenterer Jacobsson.

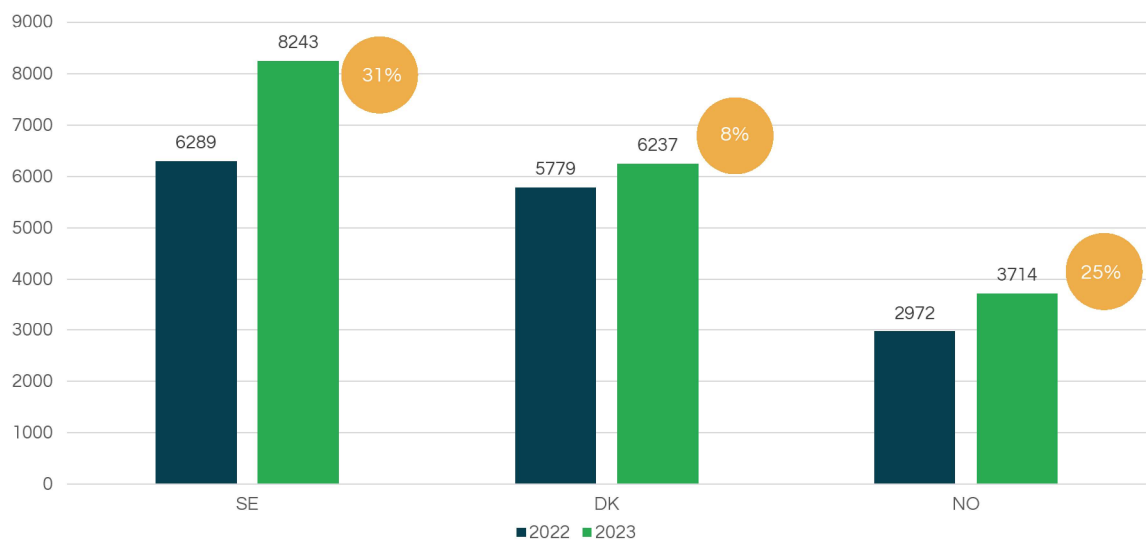
– Vi må helt tilbake til 90-tallet for å finne konkurstill på høyde med det vi ser nå, konstaterer han.

Han påpeker likevel at det er veldig mange flere selskaper i Sverige i dag enn det var for 30 år siden, og at konkursutsattheten er på kun 1,08% til tross for de høye konkurstillene. På 90-tallet var dette tallet helt oppe på 6%.

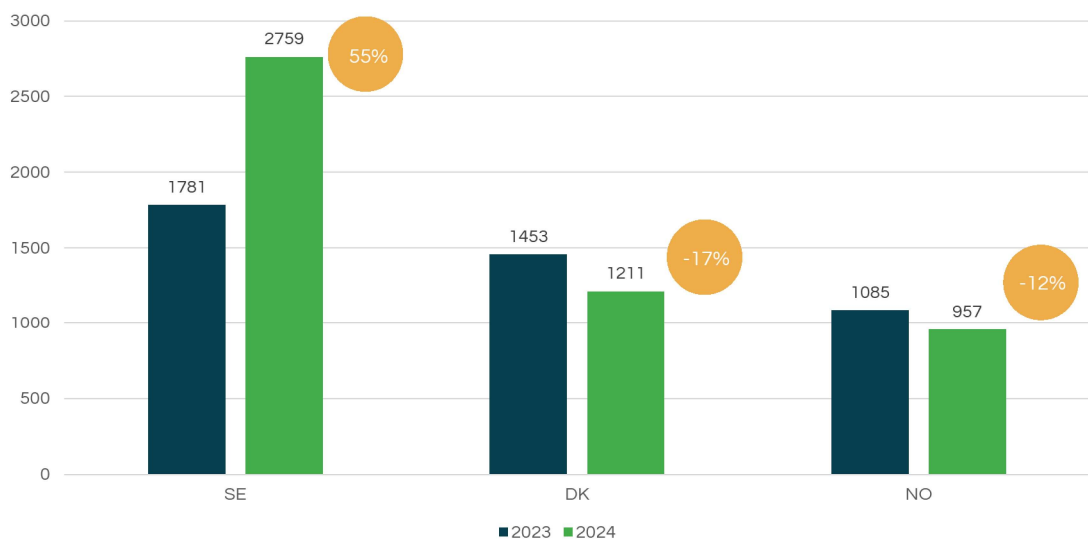
Antall konkurser 2019 vs. 2023

Antall konkurser 2022 vs. 2023

Antall konkurser Q1 2023 vs. 2024

— Nedgang i Norge og Danmark

Den enorme konkursøkningen i Sverige i første kvartal i år er påfallende når man sammenligner utviklingen med trenden vi ser i Norge og Danmark.

I Danmark sank konkurstallet med 17% i Q1 sammenlignet med samme periode i fjor. Norge så en tilsvarende utvikling, med en nedgang på 12% gjennom årets tre første måneder.

Dette ble i stor grad hjulpet av en mars måned som ble forkortet grunnet en tidlig påske, og dermed endte med en nedgang på hele 35% i Norge og 33% i Danmark, sammenlignet med samme måned i fjor.

Hvorfor skyter nå konkurstallene i Sverige i været, når vi ser en betydelig nedgang i både Norge og Danmark?

— 41 milliarder i koronagjeld

Noe av forklaringen finner vi trolig i støtteordningene som ble introdusert ved starten av pandemien. Mens norske selskaper betalte siste avdrag av støtteordningene i april 2023, kunne svenske selskaper søke om opp til to års utsettelse på arbeidsgiveravgift og moms helt frem til august samme år.

I dag er tre fjerdedeler av totalt 5.898 norske avdragsordninger – med et samlet beløp på 2,2 milliarder kroner – nedbetalt uten mislighold. Av gjestående restanse er to tredjedeler bundet opp i konkurser eller rekonstruksjon, og de resterende aktørene er overført til et ordinært innkrevingsløp.

Skatteetaten beregner at det utestående beløpet ved avdragsordningens slutt var på om lag 80 millioner kroner.

Dette står i sterk kontrast til situasjonen i Sverige, der over 20.400 selskaper fremdeles har "koronagjeld" som skal betales tilbake. Utestående beløp er på over 41 milliarder svenske kroner, og bare i fjor økte dette løpet med 10 milliarder.

— Forventer færre konkurser i 2024

Morten Kofoed-Larsen antar at Danmark nå er ferdig med "covid-konkursene", altså selskapene som har fått kroken på døren som følge av manglende evne til å betale utestående gjeld etter støtteordningene fra den danske staten.

– Jeg tror at vi i år vil få et konkursnivå som ligger vesentlig lavere enn i 2023. Selskapene som går konkurs nå gjør det av ordinære grunner, og jeg anslår at vi vil ende på et sted 10-20% lavere enn i 2024, sier han.

Det vil i så fall være en betydelig nedgang fra fjorårets 6.238 konkurser.

– Vi har jo i grunnen gått og ventet på en liten krise, som følge av høyere renter, inflasjon og høyere kostnader. Vi forventet et vendepunkt 1. januar, med høyere arbeidsledighet og tøffere levekår for både personer og foretak, men så langt ser vi ikke noe til dette. Konkurstallene synker, antallet dårlige betalere er uendret og andelen dansker i arbeid er høyere enn noen gang, fortsetter Creditsafes leder i Danmark.

— Vi kan fremdeles bruke penger

Kofoed-Larsen mener det er vanskelig å forklare den aktuelle økonomiske situasjonen, men mener den lave arbeidsledigheten er avgjørende.

I tillegg påpeker han at Danmark ikke påvirkes av valutakurs på samme måte som Sverige og Norge, fordi den danske kronen er bundet opp mot euroen, og at en større andel dansker har bundet renten på boliglån – og derfor ikke rammes like hardt av rentehevinger.

– Vi kan fremdeles bruke penger, og holder derfor hjulene i gang. Det hindrer antallet betalingsanmerkninger i å øke, og bidrar samtidig til at konkursene synker.

Men til tross for at det går generelt godt i Danmark, viser trenden innen etablering av nye selskaper tydelig at danskene nå tar sine forbehold. I løpet av første kvartal i 2023 ble det opprettet 24.737 nye foretak. I samme periode i år har dette tallet falt med hele 20%, til 19.668.

– Vi er ikke like interessert i å starte nye bedrifter. Folk har jobb, og har ikke den rette motivasjonen for å ta en slik risiko, konkluderer Kofoed-Larsen.

Analyse: Privatmarkedet

Q1 - 2024

Misligholdsutvikling privat

Christian Aandalen, daglig leder Fair Group AS

Fredag 5. april offentliggjorde Finanstilsynet inkassotall for siste halvår 2023. Ved utgangen av 2023 hadde inkassoforetakene 6.192.199 inkassosaker under utførelse, som er en økning på 2,2 prosent sammenlignet med utgangen av 2022. Samlet fordringsmasse til inndrivelse var ved utgangen av 2023 på 124,9 milliarder kroner - en økning på 7,2 prosent sammenlignet med utgangen av 2022.

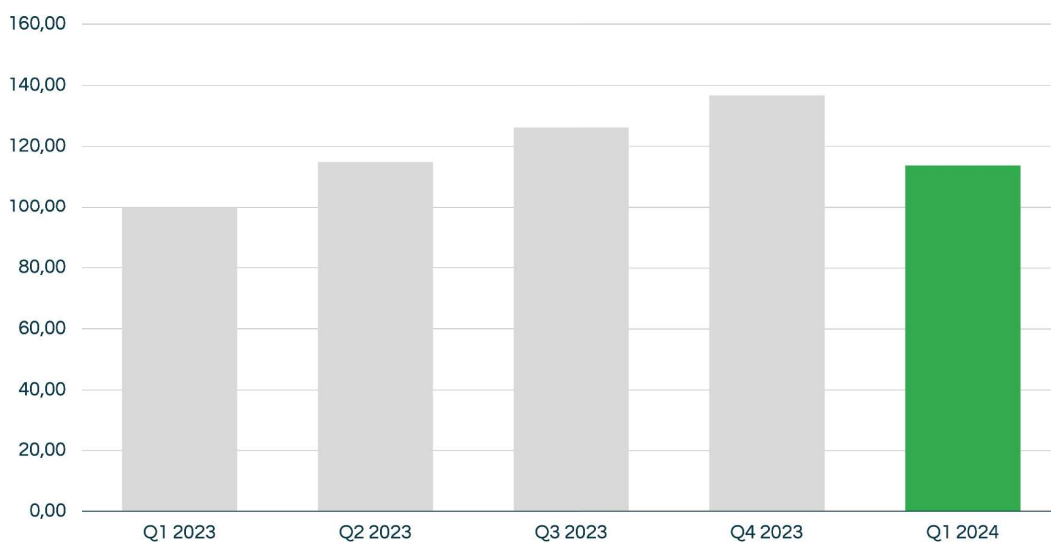
Antallet nye inkassosaker i 2023 viste imidlertid samlet sett en reduksjon på 1,8 prosent sammenlignet med 2022, og antall inkassosaker overfor forbrukere er redusert med 3,7 prosent. Totalt var samlet fordringsmasse overfor forbrukere på 112,2 milliarder. Den usikrede kredittgjelden stiger, og forbrukernes låneopptak er høyt. Nordmenn har nå over 63 milliarder i inkassogjeld knyttet til kredittkort og forbrukslån.

Da Norges Bank 21. mars kunngjorde at vi mest sannsynlig hadde nådd rentetoppen for denne gang, og signaliserte at renten skal ned mot slutten av året var det nok mange norske husholdninger som trakk et lettelsens sukk.

For første gang på lang tid har det ikke vært noen renteøkninger, og slik misligholdet utviklet seg gjennom fjoråret var nok dette etterlengtede nyheter for pressede lommebøker rundt om i norske hjem.

Selv om det fortsatt er et høyt press på privatøkonomien til mange, registrerte vi en nedgang i inkassosaker på 16,75 prosent fra fjerde kvartal 2023 til første kvartal 2024. Det er fortsatt en økning på 13,82 prosent fra samme kvartal i fjor, og vi forventer fortsatt høy pågang av inkassosaker i tiden fremover.

— Antall mottatte oppdrag (indekserte tall)

Oslo og Rogaland sliter mest

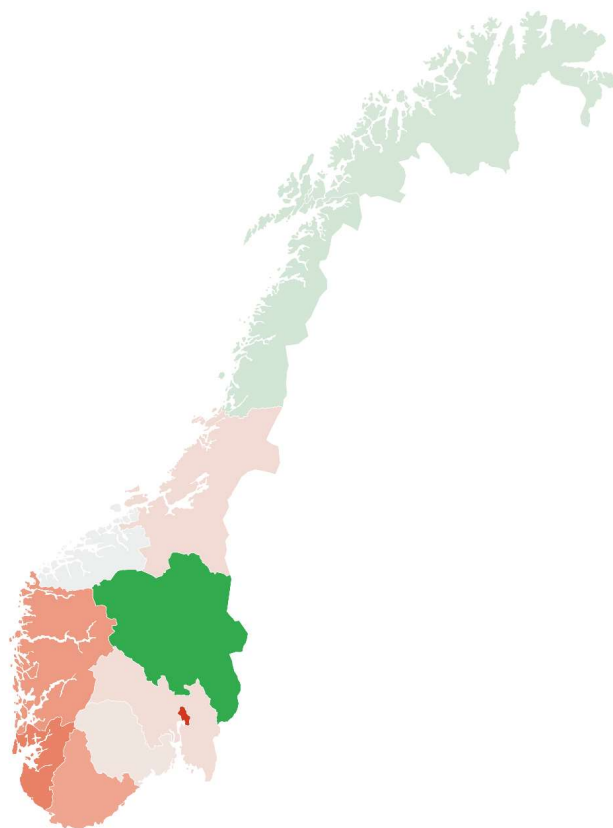
Oslo hadde en økning i antall inkassosaker fra fjerde kvartal 2023 til første kvartal 2024 på solide 19,69 prosent. Innbyggerne i Rogaland kjenner også på det økonomiske presset med en økning på 12,57 prosent i samme periode.

På den andre siden av skalaen hadde Innlandet den største nedgangen i antall saker til inkasso, med en reduksjon på 28,87 prosent. Dette var også fylket med den høyeste oppgangen i fjerde kvartal 2023, så det ser ut som misligholdet stabiliserte seg og gikk tilbake i første kvartal 2024.

Tretti- til sekstiåringer er de dårligste betalerne

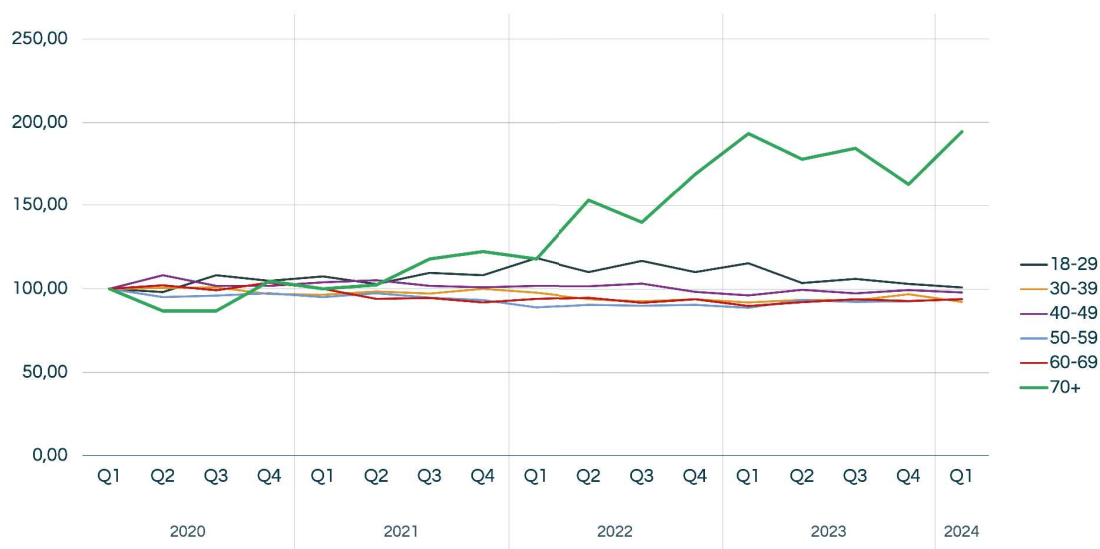
Inkassotallene for første kvartal viser at nordmenn i aldersgruppene 30-39, 40-49 og 50-59 er den største gruppen av dårlige betalere. Totalt står disse for over 67 prosent av misligholdet, opp fra rett i overkant av 65 prosent for ett år siden. Den største økningen det siste kvartalet er blant de over 70 år. Der er økningen på 19,3 prosent. Dette kan allikevel sees på som naturlige variasjoner, da de over 70 hadde den største nedgangen forrige kvartal. Siden vi startet våre målinger første kvartal 2020 har allikevel misligholdet blant de over 70 år doblet seg, og det er en utvikling det er verdt å følge med på i tiden fremover.

Endring i prosent
-29% 0% 20%

Laget med Datawrapper

Kvartalsvis utvikling i andel inkassosaker per aldersgruppe (indekserte tall)

Fair Group lanserer Dyrtidsindikator

– fortsatt dyrt og krevende for husholdningene

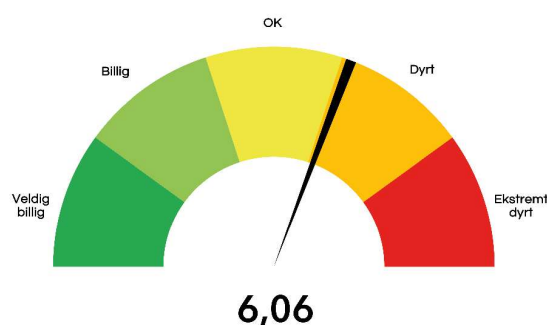
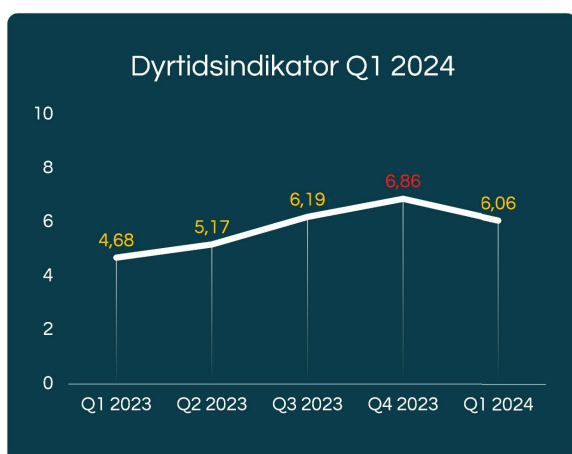
Misligholdet av gjeld blant norske forbrukere fortsetter å stige. Siden første kvartal i 2023 har antallet inkassosaker mot privatpersoner steget med hele 13 prosent. Nå viser Fair Groups nylanserte Dyrtidsindikator hvordan prisvekst, matvarepriser og strømpriser over tid slår ut på lommeboken til forbrukerne.

Den tiltakende veksten vi så i 2023 med flere private saker som går til inkasso har fortsatt i år. Modellen vår er en temperaturmåler på husholdningenes økonomi. Forbrukerne opplever mye økonomisk uro som følge av den høye prisveksten og vi ser at det står dårlig til med den økonomiske robustheten til husholdningene, sier Christian Aandalen, administrerende direktør i Fair Group.

Dyrtiden har preget samfunnet siden renter, energipriser og matvarepriser skjøt til værs. I modellen kartlegges graden av dyrtid for forbrukerne, basert på et kvartalsgjennomsnitt av følgende variabler:

- Styringsrente
- Endring i matvarepriser
- Endring i strømpriser
- Antall inkassosaker mot privatpersoner

Indikatoren ligger for første kvartal i grensesnittet mellom det som er definert et «Dyrt» og «OK»-prisinivå.

Analyse: Bedriftsmarkedet

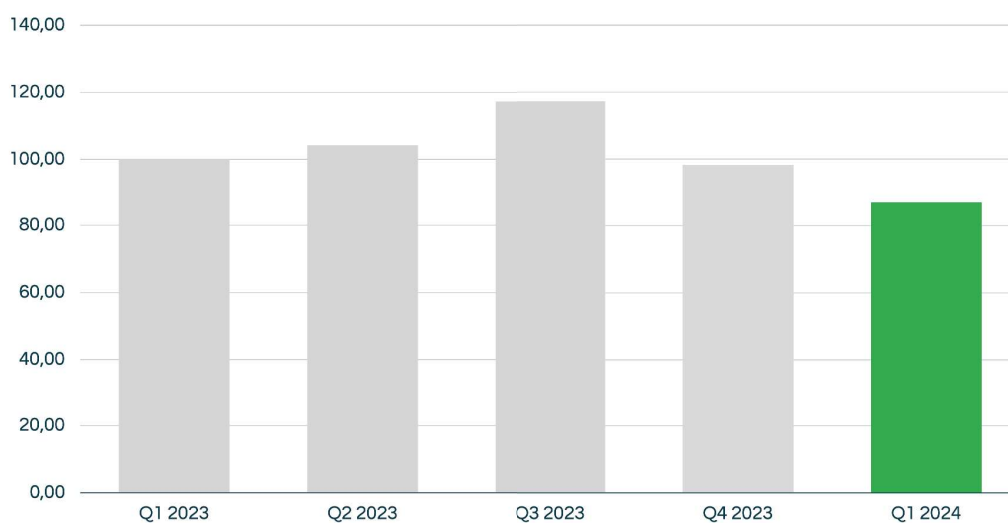
Misligholdsutvikling bedrift

Tall fra Finanstilsynet viser at 22 prosent av inkassosakene i Norge er mot bedrifter. Samlet fordringsmasse til inndrivelse mot bedrifter økte med hele 24,4 prosent i første kvartal, mens misligholdet i antall saker økte med 5,2 prosent mot næringsdrivende. Det betyr at sakene mot bedrifter økte gjennom 2023, og at sakene ble stadig større.

Selv om det var færre konkurser i mars i år, er de totale tallene for året så langt høye, og det er spesielt bygg og anlegg som sliter. Bransjen ansetter historisk et høyt antall mennesker, og det er en frykt for at stagnasjonen innen bransjen vil lede til økt arbeidsledighet som igjen kan forplante seg til høyere mislighold blant privatpersoner. Dette kan i sin tid gi utfordringer for bedrifter som ikke får betalt.

Våre tall viser at misligholdet blant bedrifter synker, og i første kvartal var nedgangen på solide 12,96 prosent målt mot første kvartal 2023. Det er også en nedgang fra fjerde kvartal i fjor på 11,45 prosent. Noe av nedgangen kan tilskrives at påsken i år falt til første kvartal, men det er totalt et lavere mislighold i 2024 så langt enn det det var i 2023. Dette er gode nyheter, men vi forventer allikevel at det vil komme måneder med høyere vekst i tiden fremover.

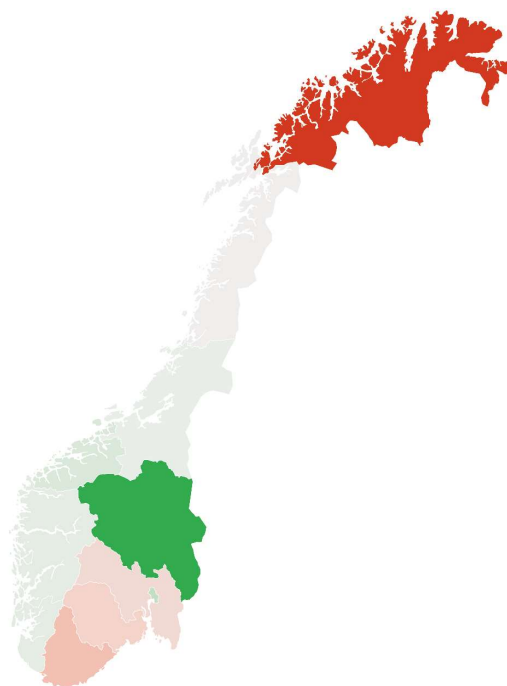
— Antall mottatte oppdrag (indekserte tall)

— Tyngst i Troms og Finnmark

Mens det i nesten samtlige fylker var en nedgang i antall inkassosaker ser vi en kraftig økning i fylkene Troms og Finnmark. Her gikk hele 20,13 prosent flere til inkasso sammenliknet med fjerde kvartal 2023. Høyest nedgang (for andre kvartal på rad) finner vi i Innlandet, med en reduksjon i antall inkassosaker på 16,18 prosent.

Endring i prosent
-16% 0% 20%

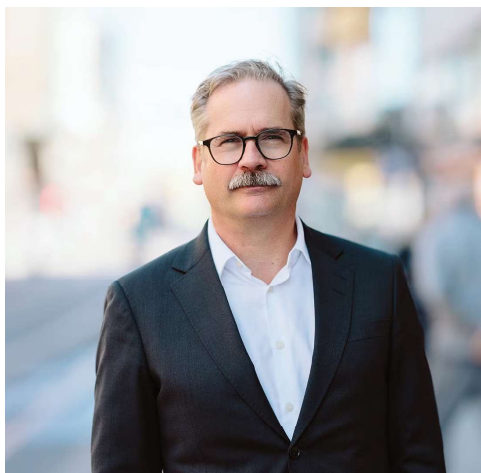
Laget med Datawrapper

Q1 bryter med konkurstrenden vi så gjennom hele 2023

En kraftig nedgang i mars sørget for en positiv konkursutvikling totalt sett for årets første kvartal.

Etter et år med tidvis kraftig økning i antall konkurser ser trenden ut til å ha snudd – eller i det minste flatet ut – i første kvartal av 2024. I mars gikk 263 norske selskaper konkurs, en nedgang på hele 35% sammenlignet med samme måned i fjor.

Denne kraftige nedgangen påvirker også tallene for kvartalet i sin helhet. 957 konkurser i løpet av årets tre første måneder gir en nedgang på 12% sammenlignet med 1085 konkurser i samme periode i fjor.

– Det er viktig å merke seg at mars var en kortere måned i år, fordi påsken kom tidlig. Derfor gir nok ikke tallene et helt riktig bilde. Jeg tror likevel at nedgangen vi ser trumfer konkursene som ikke ble registrert grunnet påsken, og at vi i verste fall ville sett en flat kurve dersom mars var en normal måned, kommenterer daglig leder Per Fjærestad i Creditsafe Norway.

– Det verste er kanskje over

Som mange andre fryktet han at konkursutviklingen vi så i 2023 ville fortsette også i år, men nå tyder tallenes tale på at vi muligens står overfor et noe “snillere” konkursår enn ventet.

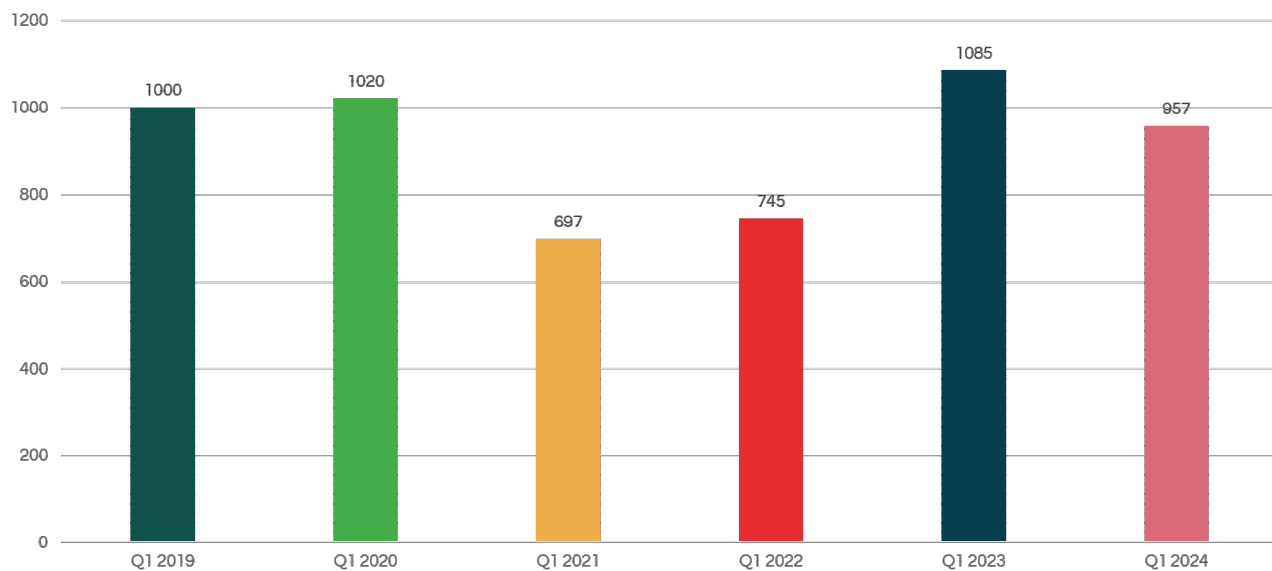
Denne utviklingen stemmer overens med det vi ser i vårt naboland Danmark, som så en tilsvarende nedgang i første kvartal. Der settes nedgangen i sammenheng med at støtteordningene fra koronatiden nå enten er tilbakebetalt eller misligholdt, og at konkursene vi ser nå derfor skyldes ordinære årsaker.

– Det er ennå for tidlig å si noe sikkert, men tendensen nå viser en svak nedgang. Konkurstallene er jevnt over høye, men vi ser ikke den samme økningen så langt. Det kan tyde på at vi tok den verste støytten i 2023, og at det verste kanskje er over, sier Fjærestad.

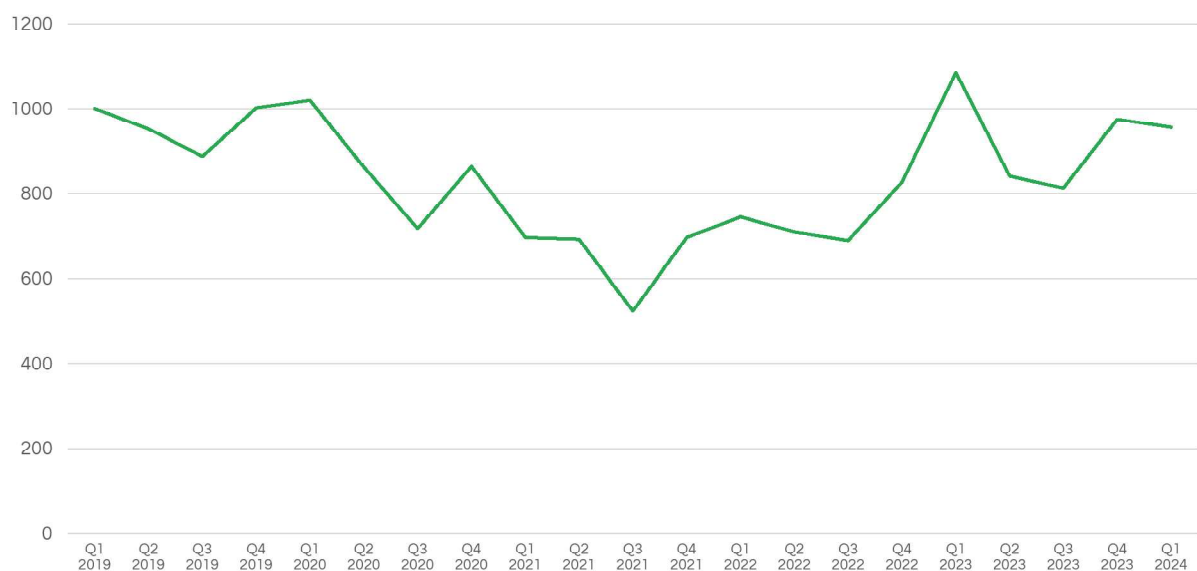
Samtidig påpeker han at vi i år sammenligner med et betydelig høyere konkursnivå enn hva vi har gjort tidligere år.

– Men alt peker nå mot at konsekvensene av pandemien, og de påfølgende krisene som har rammet oss, ikke ble så alvorlige som vi kanskje hadde trodd. Til tross for utfordringer og tøffe tider, spesielt innen bygg og anlegg, går norsk næringsliv alt i alt veldig bra.

— Antall konkurser Q1 2019 - 2024

— Antall konkurser 2019 - 2024

— Opptur for byggebransjen

Mars måned ble en opptur også for byggebransjen, som har slitt kraftig den siste tiden. 75 konkurser i mars tilsvarer en nedgang på 20%, sammenlignet med 94 konkurser i samme måned i fjor.

Det samme mønsteret repeteres også i de øvrige bransjene som til vanlig topper konkurstatistikken: Serveringsvirksomhet hadde en nedgang på 31%, med 27 konkurser mot 39 konkurser i mars i fjor, og 29 konkurser innen detaljhandelen tilsvarer en nedgang på 15% sammenlignet med fjorårets 34 konkurser.

Agentur- og engroshandel så også en nedgang på 7%, men her er det kun én enkelt konkurser som skiller.

— Gartneri sto for månedens største konkurser

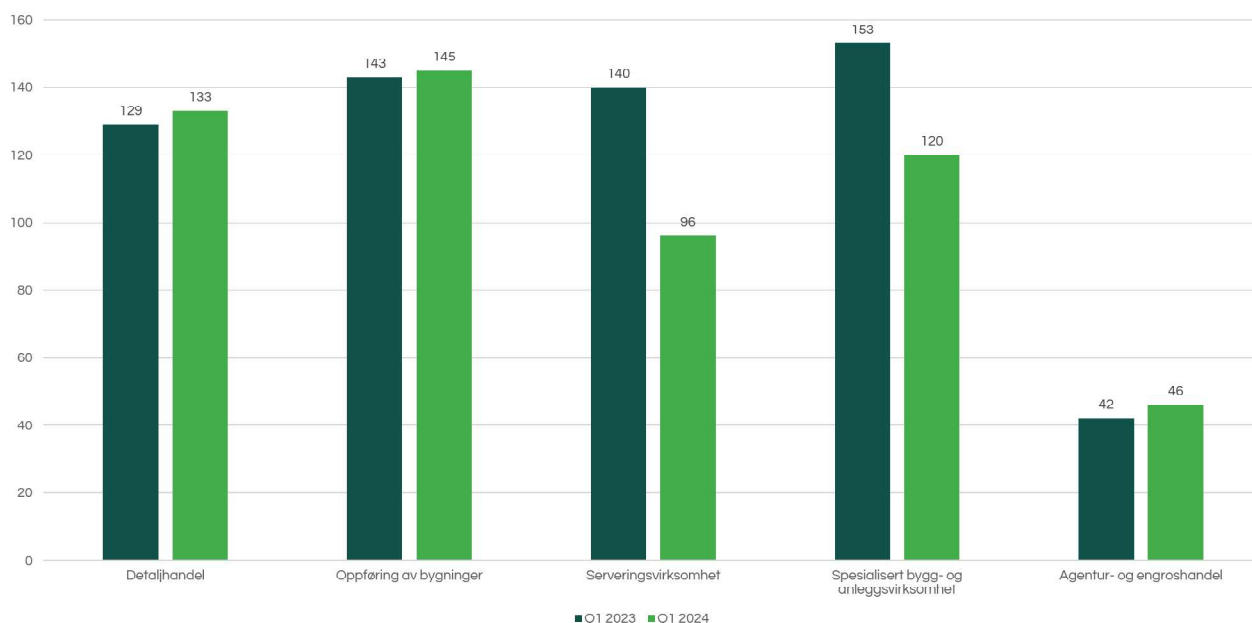
Til tross for nedgangen er det fremdeles byggebransjen som dominerer topplisten over månedens største konkurser, målt i kroner og øre.

Av de 15 største konkursene faller ni av dem under bransjekategoriene "Spesialisert bygg- og anleggsvirksomhet" og "Oppføring av bygninger", med overvekt i sistnevnte kategori.

Den største konkursen i mars var Elstøen Gartneri i Buskerud. Jordbrukselskapet hadde om lag 100 ansatte, og står oppført med en omsetning på drøye 257 millioner i 2022.

Nummer to på listen var Agder Tunnel-service AS, med en omsetning på 229 millioner kroner i 2022, og 90 ansatte.

— Bransjer Q1 2023 vs. Q1 2024

— Nedgang i 11 av 15 fylker

Blant landets fylker viser statistikkene grønne tall nærmest over hele linjen. Kun tre av landets 15 fylker hadde en økning i konkurser i mars:

- Åtte konkurser i Finnmark og fire i Troms gir en økning på 71% sammenlignet med syv konkurser i daværende Troms og Finnmark i mars i fjor.
- 18 konkurser i Møre og Romsdal gir en økning på 50% sammenlignet med fjorårets 12 konkurser.
- 16 konkurser i Agder er nøyaktig samme antall som i mars i fjor. I de øvrige 11 fylkene så vi en nedgang i mars.
- Størst nedgang så vi i Nordland, med 10 konkurser mot fjorårets 24 (-58%), etterfulgt av Rogaland, med 19 konkurser mot fjorårets 41 (-54%), og Oslo, med 43 konkurser mot fjorårets 85 (-49%).

— Konkurstall for samtlige fylker

Fylke:	Q1 2024	Q1 2023	2024	2023	Diff 2024/2023 %
Agder	48	49	48	49	-2%
Akershus	137	2	137	2	6750%
Buskerud	42	1	42	1	4100%
Finnmark	18	0	18	0	
Innlandet	68	54	68	54	26%
Møre og Romsdal	54	50	54	50	8%
Nordland	39	49	39	49	-20%
Oslo	159	199	159	199	-20%
Rogaland	65	102	65	102	-36%
Telemark	30	0	30	0	
Troms	18	0	18	0	
Troms og Finnmark	1	27	1	27	-96%
Trøndelag	72	86	72	86	-16%
Vestfold	72	0	72	0	
Vestfold og Telemark	0	76	0	76	-100%
Vestland	85	113	85	113	-25%
Viken	0	268	0	268	-100%
Østfold	49	1	49	1	4800%
TOTALT	957	1 085	957	1 085	-12%

– Vi blir fattigere, men ikke fattige

Trenden for betalingsanmerkninger fra 2023 – en tilnærmet lik flat kurve i nær alle relevante kategorier – fortsetter også i første kvartal av 2024.

241.269 nordmenn sto oppført med aktive betalingsanmerkninger ved utgangen av mars. Det er i overkant av 4.000 færre enn i slutten av januar. Antall negative saker pr. person som har betalingsanmerkninger, har riktignok økt marginalt i samme periode, fra 5,99 til 6,02.

– Uavhengig av pandemi, dyrtid, inflasjon, renter eller generelt høyere kostnader er utviklingen på betalingsanmerkninger stabilt jevn, sier daglig leder Per Fjærestad i Creditsafe Norway.

– Et lite unntak er antall betalingsanmerkninger på foretak, og antall negative saker pr. foretak. Her viser tendensen en svak men jevn økning, tilføyer han.

Ved slutten av første kvartal sto 85.556 foretak oppført med betalingsanmerkninger, en økning på om lag 1.500 foretak sammenlignet med inngangen til året. Ser man kun på AS og ASA har antall selskaper med betalingsanmerkninger økt fra 54.225 til 55.744 i samme periode.

De fleste har mindre, men likevel nok
Fjærestad mener det er vanskelig å komme med noen konklusjoner om hvorfor kurven er såpass stabil, til tross for de mange eksterne faktorene som har preget norsk økonomi de seneste årene.

– Det eneste som blir stadig tydeligere er at andelen nordmenn som sliter økonomisk holder seg jevn, uavhengig av svingningene i økonomien generelt, kommenterer han.

Likevel åpner han for at realiteten mange opplever kan være en annen enn hva tallene viser.

– Det er klart at økonomien påvirker oss. Høye renter, inflasjon og økte matvarepriser gjør at de aller fleste merker det på lommeboka. Vi har mindre penger å rutte med, og må stramme inn livreima. Men de fleste har likevel nok. Vi blir fattigere, men ikke fattige. Vi drar fortsatt på ferie, og kjøper fortsatt ny bil. Det er bare litt færre ferier og en litt billigere bil, utdyper han.

– Mørketall

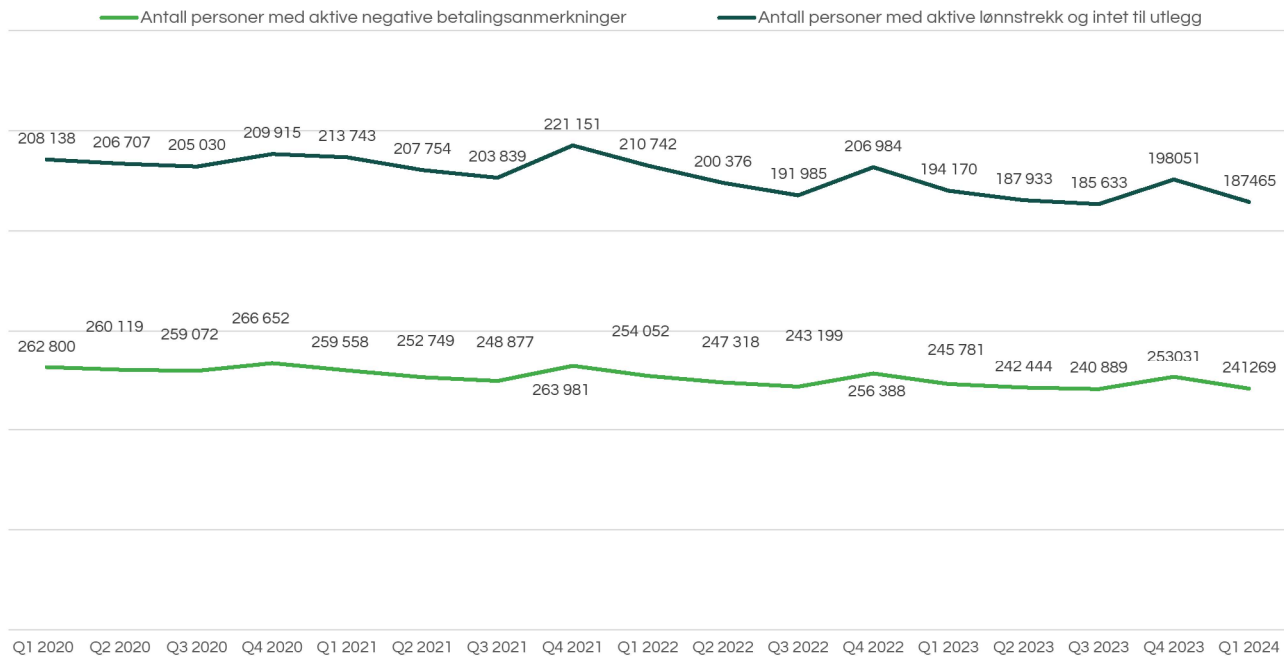
Fjærestad påpeker at betalingsanmerkninger først kommer for de som virkelig sliter økonomisk, og at det er denne gruppen som holder seg stabil.

– Tallene tilsier at de fleste personene i denne gruppen sannsynligvis ville endt opp der uavhengig av det overordnede økonomiske bildet, sier han.

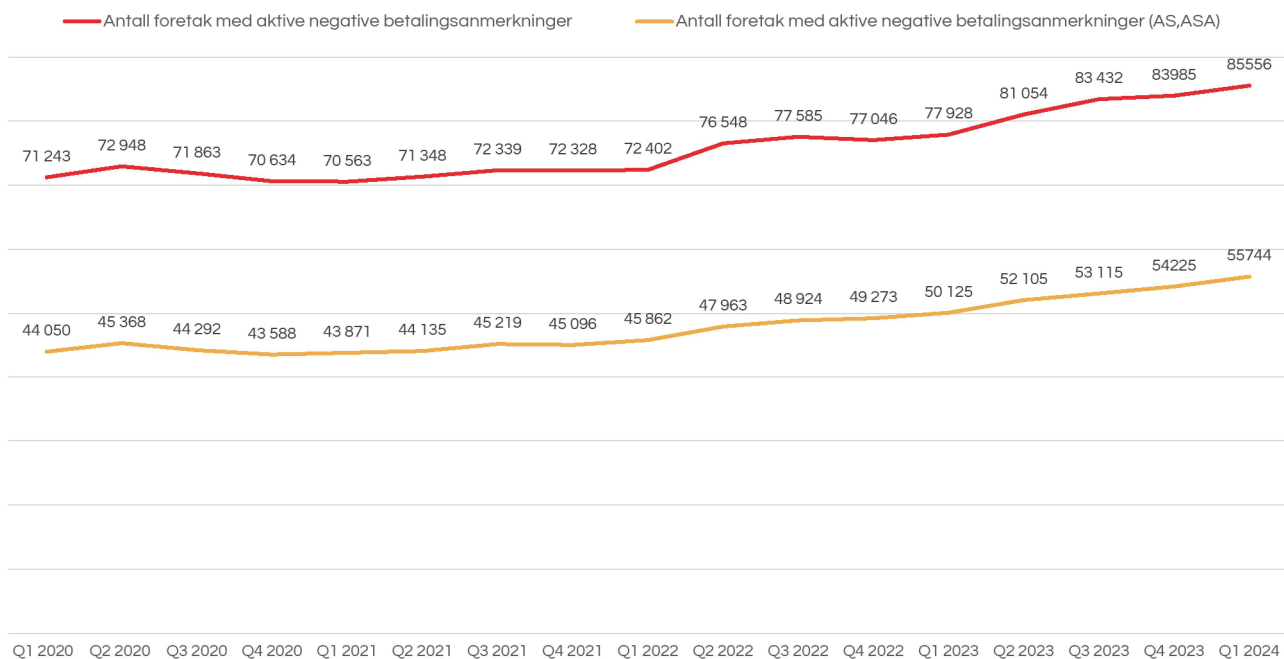
Statistikkene har riktignok én svakhet:

– Vi må ta høyde for at det er en skjult gruppe her, nemlig de som sliter såpass at de ikke har tilgang til kredittmarkedet i utgangspunktet. De som er aller vanskeligst stilt er trolig en økende gruppe, men det kommer ikke frem i statistikkene. Der er mørketall vi må være klar over og observante på, avslutter Fjærestad.

Betalingsanmerkninger privatpersoner

Betalingsanmerkninger foretak

Bærekraftsåret 2023

Fair lanserer i dag bærekraftsrapporten for 2023.

Rapporten viser at vi har gjort mye i 2023, men at det fortsatt gjenstår mye arbeid. Utslipp pr ansatt har gått ned fra 55,8 TCO₂e i 2021, til 16,1 TCO₂e i 2023. Dette er en utvikling vi er stolte av. Våre utslipp kommer i all hovedsak fra Scope 3, og residualutslipp knyttet til utsendelse av postale fakturaer. Selv om vi hvert eneste år digitaliserer en større andel fakturaer gjør økt oppdragsmengde sitt til at de totale utslippene øker. Vi har derfor besluttet at vi for 2024 klimakompenserer alle våre utslipp med høystandardsertifikater.

Fair er tuftet på sosial bærekraft, og vi jobber med våre oppdragsgivere for å redusere unødvendige gebyrer og salærer. Fair Collection, inkassovirksomheten i Fair Group, har tatt en tydelig posisjon som et rettferdig inkassoselskap som skal bidra til å forbedre kundenes økonomiske situasjon. En uløst inkassosak kan ende med en registrert betalingsanmerkning hos privatpersonen eller bedriften som ikke har betalt. En slik anmerkning er et symptom på alvorlige betalingsproblemer og får konsekvenser for den enkeltes økonomiske handlingsfrihet og kredittverdighet. Totalt utgjorde besparelsene til de som har det vanskeligst NOK 10.000.000 i 2023, og det er vi svært stolte av. Dette arbeidet skal vi fortsette med i 2024, og vi skal også jobbe for en ny inkassolov som tar bedre vare på de som har det vanskeligst.

I Fair arbeider vi aktivt for å fremme mangfold, inkludering og likestilling innenfor alle aspekter av vår virksomhet. Det siste året har vi mer enn doblet antall ansatte, noe som gjør dette fokuset enda mer viktig. Vi legger stor vekt på å skape et åpent og inkluderende arbeidsmiljø der alle ansatte føler seg verdsatt og respektert. Kvinneandelen i konsernet øker til 39 prosent, og vi jobber aktivt med å forbedre kjønnsbalansen i selskapet og ledelsen. Vi er på riktig vei, men har fortsatt et stykke igjen til vi er der vi ønsker å være. Selskapet har økt satsningen på unge talenter, og over 50 prosent av våre ansatte er nå mellom 20-29 år.

— Matvarer presser prisveksten opp

Husholdningenes kjøpekraft er kraftig redusert det siste året. Særlig er økningen i matvareprisene en av de viktigste årsakene til at prisveksten holder seg høy. Matvarepris-tallene fra SSB slår tydelig ut i Dyrtidsindikatoren.

Mange familier opplever å måtte stramme inn på forbruket av nødvendige matvarer, og husholdningenes kjøpekraft påvirkes i stor grad av matvareprisene. Når disse synker, bidrar det til å dempe inflasjonen.

I februar falt matprisene med 0,7 prosent. Dette er uvanlig, og SSB uttalte at man ikke hadde sett prisnedgang på mat i februar-måned siden 2001. Dette bidrar til at en moderering i dyrtidsindikatoren, men selv om matvareprisene falt i februar, var de fortsatt 6,3 prosent høyere i februar enn de var for ett år siden.

— Rentetoppen blir avgjørende

Forbrukerne sitter på gjerdet og mange har blitt handlingslammet av hvor dyre lånene sine har blitt i løpet av det siste halvannet året. Det er helt nødvendig med lavere renter for å lette den økonomiske byrden og moderere dyrtiden.

- Renten er den innsatsfaktoren som påvirker husholdningene mest, og dagens rentenivå er i vår modell i et dyrt territorium. Økonomer peker på at rentetoppen er nådd, men inntil vi faktisk ser nedgang, svir renten for Ola og Kari Nordmann, sier Aandalen.

Signalene fra Norges Bank på siste rentebeslutning i mars var at renten skal ned til høsten.

— Gjeldsoptaket tiltar blant forbrukerne

Tall fra Gjeldsregisteret viser at den samlede usikrede forbruksgjelden var på hele 161,6 milliarder kroner ved utgangen av mars. Det er en oppgang på 5,2 prosent og 8,1 milliarder mer enn for ett år siden. Tilgjengeligheten på kreditt øker forbruket og forbrukerne blir stadig fristet til å ta opp mer gjeld enn de kan håndtere.

Fair Group AS

Postboks 3292
7439 Trondheim

www.fair.no

Besøksadresse
Lørenveien 73A
0585 Oslo

Telefon 9551 2000

Creditsafe Norway AS

Postboks 9108 Grønland
0133 Oslo

www.creditsafe.no

Besøksadresse
Schweigaards gate 14
0185 OSLO

Telefon 800 24 722